

Stručni rad

MULTISENZORNO UČENJE U NASTAVI ENGLESKOG JEZIKA

Natalija Bukvič, univ. dipl. anglistkinja
Osnovna škola Juršinci, Juršinci
Slovenija

Sažetak

Učenici se međusobno razlikuju po svojim sposobnostima i odgovarajućim stilovima učenja. Poznajemo vizualni (vidni), slušni (auditivni) i tjelesni (kinestetički) stil učenja. Multisenzorno učenje predstavlja pristup koji tijekom učenja nudi učenicima mogućnost istovremenog aktiviranja više osjetila, a time i lakšeg pamćenja te kasnijeg prisjećanja usvojenih informacija u opuštenijoj atmosferi. Vrlo je važno da učitelj u pripremu nastave stranog jezika uključi što više zadataka koji aktiviraju (stimuliraju) različita osjetila: vid, sluh, miris, okus, opip ili pokret. Na ovaj način pomaže učenicima pri identificiranju njihovih stilova učenja i primjeni multisenzornog pristupa pri utvrđivanju stečenog znanja izvan škole.

Ključne riječi: stilovi učenja, multisenzorno učenje, strani jezik, osjetila.

1. Uvod

U suvremenom svijetu koji se brzo mijenja i razvija, poznavanje stranih jezika vrlo je značajna vještina jer utječe na postizanje uspjeha pojedinca na različitim poljima. Budući da su multisenzorne tehnike učenja vrlo učinkovit način stjecanja novih i utvrđivanja već stečenih znanja, u procesu učenja učitelji mogu približiti učenicima nastavno gradivo uključivanjem što većeg broja njihovih osjetila. Autor Lawrence Baines [2] ustanovljuje da - kada „učenici stimuliraju više od jednog osjetila istovremeno ili tijekom dužeg vremenskog razdoblja, duže pamte naučeno gradivo i lakše ga se prisjećaju. Pri provedbi multisenzornog učenja, učitelj uključuje učenike u proces učenja pomoću vizualnih, slušnih i olfaktornih stimulatora, a zatim povezuje aktivnost s akademskim ciljevima.” Ovakvim načinom podučavanja učitelj uzima u obzir različite stilove učenja, stimulira različita osjetila i time na više načina motivira učenike za učenje.

2. STILOVI UČENJA

Učenici se međusobno razlikuju po svojim sposobnostima, načinu percipiranja pruženih informacija, motivaciji, pozornosti, ali i stilovima učenja koji utječu na postizanje njihovog uspjeha u učenju. Cools [3] definira pojam stila učenja kao „način na koji pojedinac pristupa različitim zadacima, situacijama i događajima, što znači da stil utječe na procese kao što su donošenje odluka, rješavanje problema, percepcija i učenje”. Stoga je važno da učitelj prilagodi svoje podučavanje različitim stilovima učenja i time omogući učenicima upoznavanje s različitim načinima podučavanja i učenja. Učenici tako razvijaju kompetenciju cjeloživotnog učenja, kako bi tijekom života iskazivali „radoznalost, spremnost na učenje i prilagodljivost [1]. Naš mozak prima informacije „kroz tri osjetilna kanala: vid, sluh i pokret ili dodir. Kod ljudi su ta područja mozga razvijena na različite načine, a međusobno se razlikuju po vrstama informacija koje najbrže i najsnažnije percipiraju iz okoline” [9].Poznajemo tri osnovna tipa učenja: vizualni (vidni), slušni (auditivni) i kinestetički tip. Za vizualni (vidni) tip karakteristično je da pojedinac zapamti većinu pročitane gradiva, rado organizira informacije u obliku grafikona i dijagrama, a detalje zapisuje tijekom učenja. Slušni (auditivni) tip zapamti više informacija kada ih čuje ili objasni samostalno. Osim toga, voli čitati naglas i učiti uz glazbu. Kinestetički (tjelesni) tip karakterizira to što se učenje odvija kroz pokret tijela, tako da pojedinac ima kraći raspon pažnje i koristi sva osjetila tijekom učenja. [9]

2.1. MULTISENZORNO UČENJE

Kada se tijekom učenja aktiviraju različita osjetila, takvo se učenje definira kao multisenzorno učenje. Predstavlja „način podučavanja koji od učenika zahtijeva aktiviranje što većeg broja osjetila - vid, sluh, miris, okus, pokret, opip, razmišljanje, intuiciju, dobrobit - u različitim situacijama.” [2]. Baines također ustanovljuje da se uz pomoć multisenzornih tehnika tijekom učenja povezuju osjetilna percepcija i mišljenje pa je interakcija intenzivnija, a pamćenje naučenog sadržaja trajnije. Multisenzorno učenje motivira i aktivira sve učenike na različite načine, tako da učenje postaje usmjereno na učenika, dok učitelj može djelovati u pasivnijoj ulozi. Ako želimo da se našim učenicima nastavni sati utisnu u sjećanje na način da se s lakoćom mogu prisjetiti gradiva čak i kada ne budu u učionici, primjena multisenzornih tehnika podučavanja zaista je neophodna. Uz pomoć multisenzornih tehnika aktivirat ćemo osjetila učenika tijekom učenja stranog

jezika i osigurati im pozitivno iskustvo koje će trajno ostati u njihovom sjećanju. Podučavanje uz primjenu multisenzornog pristupa započinje planiranjem provedbe nastavnog sata. Učitelj mora razmisliti koje će osjetilo stimulirati određenom tehnikom. Na primjer, pjevanje potiče sluh, gledanje videozapisa potiče vid, a izvedba igre kroz pokret potiče kretanje. Važno je tijekom podučavanja stimulirati što više osjetila učenika jer na taj način aktiviramo različite stilove učenja. U nastavi stranih jezika često se podučava primjenom olovke i papira, što znači da učenici većinom razvijaju vizualni i auditivni stil učenja, dok učitelj mora biti kreativniji kako bi razvio ostale stilove učenja.

2.1.1 MULTISENZORNO UČENJE U NASTAVI ENGLESKOG JEZIKA

1. Šetnja gradom/mjestom prebivanja

Tema nastavnog sata bili su dijelovi grada/mjesta i upute za kretanje. Najprije smo zajedno utvrdili predznanje uz kreiranje misaonog obrasca. Zatim smo uveli novi vokabular (fond riječi) uz pomoć radnog lista. Slijedilo je utvrđivanje vokabulara u obliku šetnje mjestom prebivanja. Tijekom šetnje, učenici su imenovali različite dijelove mjesta, zgrade i ustanove. Nakon toga uslijedio je nastavni sat na otvorenom, tijekom kojeg su učenici jedni drugima davali upute za kretanje. Zatim su skupine učenika napravile veliki nacrt svog mjesta i na njega postavile zgrade koje se u tom mjestu nalaze. Nakon toga malom su igračkom odnosno autićem „putovali” svojim mjestom prebivanja prema uputama drugih učenika. Učenici su na ovaj način utvrđivali svoj vokabular i pritom koristili različita osjetila: vid, sluh, opip, pokret, miris. Atmosfera je na ovim nastavnim satima bila opuštena, a učenici su bili motivirani i spremni na međusobno sudjelovanje.

2. Čajanka

S obzirom na to da upoznavanje s kulturom zemalja engleskog govornog područja predstavlja važan dio procesa učenja stranog jezika, s učenicima sam organizirala čajanku. Za njenu provedbu pripremili smo se gledajući kratki videozapis o kulturi ispijanja čaja u Velikoj Britaniji. Pritom su učenici upoznali neke običaje koji se odnose na spomenuti obred. Nakon što su pogledali videozapis, zapisali su što nam sve treba za englesku čajanku. Učenici su podijelili zadatke za pripremu čajanke. Zapisali su tko će pripremiti čaj i osigurati pribor za izvedbu, kao i tko će se pobrinuti za zakusku. Na sljedeći sat učenici su donijeli cjelokupan set za ispijanje čaja koji su prezentirali ostalim učenicima. Unatoč početnom oklijevanju, svi učenici kušali su engleski čaj sa šećerom i mlijekom. Uz to su jeli muffine i premazane šnitice te ponovili nazive sastojaka koji su potrebni za njihovu pripremu. Time su učenici aktivirali različita osjetila: okus, miris, dodir, sluh i vid.

3. Upoznajemo se s osjetilima

Na ovom nastavnom satu učenici su usvajali vokabular koji se odnosi na osjetila. Listiće s riječima na temu osjetila povezivali su s fotografijama dijelova tijela koji predstavljaju različita osjetila. Nastavili smo s testiranjem osjetila utvrđujući novi vokabular. Učenici su slušali različite zvukove i utvrđivali što čuju. Kušali su različite vrste namirnica i identificirali različite mirise te pogađali što su okusili i pomirisali. Pogledali su fotografije i opisali kako su se tada osjećali. Na kraju su opipavali razne predmete u tamnoj vrećici i ustanovili što su opipali. Koristili su ciljni vokabular i razmišljali o tome što osjećaju. Cilj nastavnog sata bio je pokazati učenicima da je učenje učinkovitije ako u proces uključe što više svojih osjetila.

3. Zaključak

Multisenzorno učenje vrlo je učinkovita tehnika učenja stranog jezika, jer aktiviranjem različitih osjetila motiviramo više učenika, koji postaju opušteniji i uspješniji u učenju. Rječnik (vokabular) i gramatičke strukture, koje usvajaju uz pomoć različitih osjetila, pamte lakše i trajnije, a kasnije ih se brže prisjećaju. Prateći svoj način učenja, odnosno identificirajući odgovarajuće stilove učenja, učenici preuzimaju odgovornost za vlastito učenje. Kada spoznaju koji im je stil učenja najbliži, s lakoćom mogu organizirati svoje samostalno učenje. Stoga im multisenzorno učenje može pomoći u postizanju boljih rezultata učenja i učiniti nastavne sate ugodnijim.

4. Literatura

- [1.] Ažman, Tatjana. Pomen učnih stilov za učitelja in učenca. Vzgoja in izobraževanje, Sv. 43, br. 6, (2012) str. 18-24.
- [2.] Baines, Lawrence. (2008). A Teacher's Guide to Multisensory Learning. Association for Supervision and Curriculum Development. Alexandria, Virginia USA.
- [3.] Cassidy, S. (2012). Measurement and Assessment of Intellectual Styles. V: Handbook of Intellectual Styles: Preferences in Cognition, Learning and Thinking. New York: Springer Publishing Company, 67-88.
- [4.] Coffield, F., Moseley, D., Hall, E., in Ecclestone, K. (2004). Should We Be Using Learning Styles? What Research Has to Say to Practice. Learning and Skills Research Centre.
- [5.] Kuran, M. (2011). Razumevanje učenja odraslih iz ranljivih skupin v okviru kognitivnih teorij učenja. V: Javrh, P. (ur.) Obrazi pismenosti. Spoznanja o razvoju pismenosti odraslih. Ljubljana: ACS, 179-202.
- [6.] Marentič Požarnik, B. (2012). Psihologija učenja in pouka. 1. izd., 5. tis. Ljubljana: DZS.
- [7.] Woolfolk, A. (2002). Pedagoška psihologija. Ljubljana: Educy.
- [8.] The Multisensory Approach: The Best Way to Teach Languages. Dostupno na: <https://www.fluentu.com/blog/educator/best-way-to-teach-language/> [Pristupljeno 10. 11. 2022.].
- [9.] Učni stili in strategije. Dostupno na: <https://skatlica.si/ucni-stili-in-strategije/> [Pristupljeno 12. 11. 2022.].